

Jelena D. Stojković Stojanov*

Student doktorskih studija
Sofijski univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“
Fakultet za slovensku filologiju
Katedra za slovenske književnosti

KOREN DAJE SILU...

(Радостина А. Ангелова, *Бал в Мулен Руж*, София, Софтпрес, 2019)

prikaz
UDC 821.163.2-31(048) Angelova

Radostina A. Angelova (1969), doktor tehničkih nauka, prozaista, romanopisac, pesnik, autor haiku poezije, član međunarodne haiku fondacije, kao i jedan od 100 najkreativnijih haiku autora na istoimenoj listi. Izvesno vreme plovi u romanesknim vodama što dokazuju i šest objavljenih romana. Predmet našeg interesovanja iz opusa Radostine Angelove je njen poslednji roman *Бал в Мулен Руж* objavljen početkom 2019. godine u izdanju Softpresa iz Sofije.

Roman *Бал в Мулен Руж* sastoji se od 52 kratke celine naslovljene imenima likova kojima date celine i pripadaju, sa izuzetkom celina koje nose podnaslov „Бележникът“. Time pisac ne otkriva identitet dvoje zaljubljenih do samog kraja odnosno nagoveštava literarno obrazovanom čitaocu o kom bi moglo biti reči, čime roman, između ostalog, i duguje svoju misterioznost. Na početku knjige je piščevo simbolističko razmišljanje o drvetu i korenu što malo ozbiljnijem čitaocu ukazuje na predmet romana. Kraj je dat u vidu epiloga u epistolarnoj formi. Pisac nije propustio priliku da nas informiše o preko potrebnim informacijama u svojoj belešci na kraju knjige. Potom se možemo upoznati i sa impresivnom autorovom biografijom.

Tokom čitanja romana stičemo utisak o međusobnoj isprepletanosti dokumentarnosti i pseudodokumentarnosti. Autor se trudi da sve informacije, opise, lokalitete verodostojno potkrepi čime se gubi ona tanka nit između realnosti i fikcije. Angelova gradi ovaj roman na istorijskim faktima, koji vuku u nekoliko pravaca, granaju se poput rukavca, pri čemu pritoke ili presahnu ili se uliju u veću.

* Sofijski univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“, Fakultet za slovensku filologiju, Bul. „Car Osvoboditel“ 15, 1504 Sofija; jelenast.stojkovic@gmail.com

Radnja romana prati dva vremenska toka. Prvi period kojim i započinje knjiga je savremeno doba, Pariz, Francuska a onda postepeno klizimo ka drugoj geografskoj odrednici Čepelare, Bugarska. Neizostavna je porodica Avramov i lik Eve koja je i osa oko koje se vrte svi drugi likovi. Drugi period je sam početak 20. veka. Prikazano je dvoje zaljubljenih, čiju sudbinu pratimo na osnovu dnevnika neimenovane junakinje. Ona je i spona sa drugim likovima koji se javljaju u tom dobu. Angelova je vešto spojila dva vremenska razdoblja, na prvi pogled udaljena, preko slike Tuluz-Lotreka *Bal u Mulen Ružu* i Eve. Eva kao postdiplomac istorije umetnosti rešava kako misteriju slike, odnosno centralne figure - žene u roze, tako i misteriju svog porodičnog porekla.

Treba svakako ukazati i na pojedine situacije, likove, imena, koja se javljaju, ili kojima se posvećuje pažnja a da ne opravdavaju očekivanja. Takođe, prisutna su i ponavljanja poput sintagme „mala veštica“ koja se odnosi na Evu.

Oseća se i autorova potreba da svaka misao, postupak, akcija budu motivisani, a sa druge strane čitaoca do kraja drži u neizvesnosti. Ne otkriva ključne detalje već nas navodi na pogrešna razmišljanja čak i zaključke što motiviše, verujem, i imenom glavne junakinje Eve. Kao što pra-Eva uzima zabranjeno voće u raj, tako i Eva opšti sa svojim „bratom“ i upušta se u „nedozvoljene“ platonske i seksualne odnose. Evidentno se javlja horizont prevarenog očekivanja kada zatvorimo i poslednje stranice romana.

Pitanje koje se neminovno nameće: Je li posredi naivni čitalac ili pak autorovo umeće da se poigra sa nama, da nas uljulja morem faktografije, da pojedinostima, detaljima toliko otupi naša čula da ne dozvoli da se rodi i ojača misao da može biti drugačije? Dozvolila bih i odgovor: Radostina Angelova je dobro odradila posao, spojila je istorijske ličnosti i fakte: bugarske pesnike Maru Belčevu i Penča Slavejkova, sliku Tuluz-Lotreka sa uvek aktuelnom temom ljubavi i temom pripadnosti. Kako kaže i sam autor, koliko god bila interesantna istorijska tema, za samog autora je „Evina istorija, cenjenija na ljudskom planu“.